Działania Krakowa dla ochrony środowiska przed zanieczyszczeniem polami elektromagnetycznymi

Marta Patena

Społeczny Doradca Prezydenta Miasta Krakowa
ds. Problematyki Bioelektromagnetycznej

Kraków, 28 luty 2019 rok

Od 2007 roku, w Krakowie, mieszkańcy zaangażowani są w działania związane z protestami przeciwko niekontrolowanej budowie i rozbudowie stacji bazowych telefonii komórkowej (SBTK) bez wymaganych prawem pozwoleń. Aby być skutecznymi, założyli Stowarzyszenie Nasze Bielany, głównie do spraw sądowych. To właśnie na Krakowskich Bielanach mieszkańcy rozpoczęli protesty w naszym mieście. A że to był mój okręg wyborczy do RMK, to do dzisiaj jestem z nimi i pozostałymi z innych części Krakowa, chociaż nie jestem radną.

Rozpoczęliśmy od szkoły podstawowej na Bielanach. Dzieci w szkole miały klasyczne dolegliwości organizmu przy nadmiernej ekspozycji na PEM, opisywane wcześniej w polskich książkach a później w zagranicznych. Gdy dzieci wracały do domu: ustępował ból głowy, nudności, ogólne zmęczenie, nieraz ból brzucha. To oznaczało, że to w szkole coś źle się dzieje. Nie było łatwo, ale udało się namówić dyrektora SP 48 do usunięcia anteny ze szkolnego budynku.

Z inicjatywy tych samych mieszkańców Rada Miasta Krakowa trzy razy w swoich Uchwałach- Rezolucjach w 2012, 2014 i 2015 roku, apelowała do Prezesa Rady Ministrów, Ministra Zdrowia, Ministra Cyfryzacji, Ministra Rozwoju, Ministra Środowiska, Ministra Infrastruktury i Budownictwa, Parlamentarzystów RP oraz Prezesa UKE o zainicjowanie zmian legislacyjnych, które zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, pozwolą na rozwój najnowszych technologii przy jednoczesnej ochronie naszego zdrowia przed niepożądanymi skutkami nadmiernej ekspozycji na sztuczne pola elektromagnetyczne.

Po wyborach w 2015 roku, miejscy aktywiści postanowili zwrócić się o pomoc do nowo wybranego prezydenta Polski Andrzeja Dudy, krakowianina i byłego radnego Miasta, który słyszał o omawianych tu problemach. Połowa prezydenckiej Kancelarii to Krakusy. Mieliśmy nadzieję na zrozumienie. Zaproszeni zostaliśmy na spotkanie w Belwederze, z Pełnomocnikiem nadzorującym Biuro Dialogu i Inicjatyw Obywatelskich, panem Ministrem Wojciechem Kolarskim, a w spotkaniu uczestniczyła pani poseł Barbara Bubula, minister cyfryzacji Anna Streżyńska oraz przedstawiciele operatorów sieci komórkowych. Mieszkańcy z różnych stron kraju opowiadali o swojej niemocy w egzekwowaniu należnych im praw do ochrony zdrowia oraz własności. Przedstawili zaświadczenia lekarskie o swojej nadwrażliwości elektromagnetycznej.

Z inicjatywy doradców Prezydenta powołany został roboczy Zespół ds. PEM, który miał wypracować propozycje zmian legislacyjnych, miałam zaszczyt uczestniczyć w jego pracach. Tylko dzięki dyskusjom podczas jego prac, anteny SBTK wybudowane na Światowe Dni Młodzieży musiały zostać rozebrane.

Tylko tyle i aż tyle.

Na skutek moich poprawek do miejskiego budżetu, w latach **2016, 2017 i 2018** uchwalono zadania na ochronę środowiska przed sztucznym promieniowaniem elektromagnetycznym.
W roku 2017 rozpoczęte zostały działania skierowane do mieszkańców miasta pod nazwą **„Bądźmy EkoCyfrowi”**.
W czerwcu zorganizowaliśmy w Parku Jordana, Rodzinny Piknik, na którym Prezydent Miasta Krakowa prof. Jacek Majchrowski wręczał nagrody w ogłoszonych wcześniej konkursach: fotograficznym i literackim **„Mój dzień bez smartfona”** .
W ramach tych samych Budżetów Miasta zakupione zostały trzy ekspozymetry celem nieodpłatnego wypożyczania mieszkańcom. Po odczytaniu zapisów przez Eksperta, dowiadujemy się o naszej indywidualnej ekspozycji na PEM w ciągu ostatnich monitorowanych 24 godzin.
Na portalu miejskim uruchomiona została **Mapa rozmieszczenia SBTK**.
Prezydent Miasta Krakowa zorganizował trzy, kolejne międzynarodowe konferencje o ochronie środowiska przed sztucznymi polami elektromagnetycznymi.

I MIĘDZYNARODOWE FORUM OCHRONY ŚRODOWISKA PRZED ZANIECZYSZCZENIEM POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI

Prawo Mieszkańca do Informacji

5 Grudnia 2016
Sala Obrad Rady Miasta Krakowa
Im. Stanisława Wyspiańskiego
Urząd Miasta Krakowa
Pl. Wszystkich Świętych 3-4

EMF

Prezydent Miasta Krakowa

prof. dr hab. Jacek Majchrowski

Otwarcie Forum

Prof. Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa otwierając forum podkreślił, że z ochroną środowiska jest tak jak z ochroną zabytków - proces permanentny. Działania naprawcze i zapobiegawcze muszą być prowadzone nieprzerwanie i konsekwentnie, muszą być kompleksowe i uwzględniać wszelkie, także nowe, pojawiające się wraz z postępem cywilizacyjnym zagrożenia.

W dziedzinie ochrony środowiska, tak jak w przypadku ochrony dziedzictwa historycznego, Miasto Kraków stara się działać równolegle na wszystkich frontach. Władze Krakowa zawsze mogą liczyć na pomoc ekspertów, na wsparcie środowiska nauki i starają się korzystać z dobrych praktyk oraz wzorców wypracowanych przez zagranicznych partnerów.

Prezydent Miasta Krakowa zapowiedział, że inaugurowane międzynarodowe forum jest pierwszym z tego typu dorocznych spotkań, podczas których przedstawiane będą działania innowacyjne i naprawcze mające na celu poprawę jakości życia krakowian w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi.

Sissel Halmøy

„Pola magnetyczne a Zasada Ostrożności w technologii bezprzewodowej - opis międzynarodowych działań”

Sissel Halmøy - Prezes The International EMF Alliance w Norwegii, opisała w swojej prezentacji sytuację na świecie.

IEMFA jest organizacją międzynarodową, wspieraną przez niezależne autorytety naukowe (ponad 50 osób i instytucji) z całego świata, zajmujące się szeroko rozumianym problemem zanieczyszczenia polami elektromagnetycznymi, jego wpływem na środowisko i organizmy żywe.
IEMFA współpracuje w tym zakresie z ponad 100 czołowymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi na całym świecie, w tym trzema z Polski.

Przedstawiła w swoim wystąpieniu działania Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej i Rady Europy oraz Europejskiej Agencji Środowiska i WHO w aspekcie licznych rezolucji oraz działań przemysłu i firm ubezpieczeniowych w odniesieniu do aspektu zdrowotnego wpływu PEM.

prof. Olle Johansson

„Negatywny wpływ sztucznych pól elektromagnetycznych z telekomunikacji bezprzewodowej, takich jak telefony komórkowe i Wi-Fi - na zdrowie, ze szczególnym uwzględnieniem nadwrażliwości elektromagnetycznej (EHS)”

Prof. Olle Johansson – z The Experimental Dermatology Unit Department of Neuroscience Karolinska Institute w Szwecji przedstawił w swoim wykładzie materiał dowodowy dotyczący skutków zdrowotnych ekspozycji na pola elektromagnetyczne i podkreślił, że obecnie **problem wymaga nowego podejścia do ochrony zdrowia publicznego**. Szczególna ochrona i działania zapobiegawcze dotyczyć powinny płodu i kobiet w ciąży, dzieci oraz osób elektrowrażliwych.
Podkreślił, że obecne międzynarodowe limity bezpieczeństwa publicznego są niewystarczające i nieaktualne w odniesieniu do długotrwałej ekspozycji o niskiej intensywności, bo skutki zdrowotne są już obserwowane na poziomach znacznie poniżej tych istniejących standardów.

Profesor zwrócił uwagę, że nowe standardy ekspozycji oparte na biologicznych efektach należy pilnie wdrożyć w celu ochrony zdrowia publicznego na całym świecie.

prof. Włodzimierz Klonowski
7:19 / 22:56
HD

prof. dr hab. Włodzimierz Klonowski

„Nietermiczne interakcje pól elektromagnetycznych z żywymi organizmami”

Prof. Włodzimierz Klonowski z Instytutu Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej im. Macieja Nałęcza Polskiej Akademii Nauk zwrócił uwagę, że podwaliny elektrofizjologii stworzyli profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego w drugiej połowie XIX w. W Polsce w szeregu ośrodków prowadzone są badania nad wpływem PEM na organizmy.

Doświadczenia wykazały, że PEM o małym natężeniu, które nie powodują efektów termicznych, wpływają nawet na kiełkowanie nasion kukurydzy, a więc tym bardziej na ludzkie zdrowie.

Organizmy żywe są układami chaotycznymi, dlatego wpływ PEM analizujemy metodami fraktalnymi. Metodami tymi można ocenić czy dana osoba jest nadwrażliwa na wpływ określonych częstotliwości PEM.

Sławomir Mazurek

Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Środowiska

„Ochrona przed polami elektromagnetycznymi a zrównoważony rozwój cyfryzacji”

Sławomir Mazurek – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, zapewniał, że istniejący system przepisów ochrony środowiska służy zapewnieniu właściwego poziomu ochrony ludności i środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Trudno przecenić znaczenie udziału administracji samorządowej w doskonaleniu systemu przepisów, co wynika też ze spostrzeżeń NIK. Niezbędna jest poprawa dostępności do informacji o procedurach lokalizacji, budowy i o danych instalacji radiowych, konieczne jest zapewnienie łatwego dostępu.
Dyskusja dotycząca skutków oddziaływania pól elektromagnetycznych toczy się na świecie od bardzo dawna, a wyniki miarodajnych prac naukowych muszą stanowić jej podstawę.
Doświadczenia Miasta Krakowa pokazują, że współpraca między administracją samorządową i rządową została praktycznie zapoczątkowana. Dzięki tej współpracy uda się rozwiązywać dzisiejsze i przyszłe problemy, związane z zapewnieniem równowagi między potrzebami użytkowników radiokomunikacji ruchomej a budową i działaniem infrastruktury sieci, przy zachowaniu przestrzegania przepisów ochronnych, co jest konieczne i warunkuje zrównoważony rozwój cyfryzacji.

Edward Lis

Dyrektor Delegatury NIK w Lublinie
w zastępstwie prezesa Krzysztofa
Kwiatkowskiego

„Zadania Najwyższej Izby Kontroli w obszarze ochrony przed PEM - wyniki kontroli”

Edward Lis – Dyrektor Delegatury NIK w Lublinie, oceniał, że niejasne przepisy sprawiły, że część SBTK funkcjonowała bez analizy ich oddziaływania na sąsiednie nieruchomości, także w przypadku kilkukrotnego zwiększenia mocy anten, ani też w przypadku zwiększenia liczby stacji. Urzędy nie przeprowadzały ocen oddziaływania stacji telefonii komórkowej na środowisko. Nie było także podstaw do weryfikowania, czy SBTK o zwiększającej się mocy nie wpłyną w niedopuszczalny sposób na sąsiednie tereny, w tym na możliwość ich przyszłego zagospodarowania. Administracja nie badała oddziaływania promieniowania SBTK na sąsiednie nieruchomości gdy wysokość urządzenia nie przekraczała trzech metrów traktując je jako urządzenia, które nie wymagają nawet zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych. Sądy administracyjne stosują niejednolitą wykładnię przepisów w tym zakresie. Wojewodowie i organy nadzoru budowlanego dopuszczają się stosowania wobec SBTK procedury uproszczonej. Niejasne przepisy prawa w tym obszarze mogą sprzyjać dowolności postępowania organów, zwiększając ryzyko korupcji. Należy wnikliwie sprawdzić, czy firmy certyfikowane w Polskim Centrum Akredytacji wykonują pomiary zgodnie z wytycznymi ministra środowiska. Z kontroli NIK, którą objęto postępowania w Krakowie, Warszawie i Lublinie w latach 2009-2014 wynika potrzeba pilnego, jednoznacznego i kategorycznego doprecyzowania procedury budowy SBTK, zwłaszcza pod kątem szeroko rozumianego bezpieczeństwa ludzi i środowiska.

J·F
1893 1904
J·L
1904

Ewa Olszowska-Dej

Dyrektor Wydziału Kształtowania Środowiska UMK

„Działania Urzędu Miasta Krakowa w zakresie ochrony środowiska przed PEM”

Ewa Olszowska–Dej, Dyrektor Wydziału Kształtowania Środowiska UMK przypomniała, że Problemem fal elektromagnetycznych w naszym mieście radni zajmują się od 2010 roku.
Problemy administracyjne ujęto w trzech Rezolucjach. W budżecie 2016 roku radni umieścili zadania związane z ochroną mieszkańców przed promieniowaniem elektromagnetycznym. Urząd wyposażony będzie w specjalny program komputerowy, który pokaże rozkład fal elektromagnetycznych od wszystkich istniejących SBTK w danej okolicy, łącznie z nowo zgłoszoną.
Na użytek WIOŚ-u miasto zakupiło analizator widma elektromagnetycznego i w przypadku wątpliwości urząd skontroluje prawdziwość danych, o których była mowa na forum.

Dr Barbara Gałdzińska-Calik

Ekspert Miasta Krakowa ds. PEM

„Działania Urzędu Miasta Krakowa w zakresie ochrony środowiska przed PEM”

Dr Barbara Gałdzińska-Calik, ekspert miasta ds. PEM, opisywała swoje spotkania w Miejskim Centrum Dialogu z mieszkańcami, którzy są zaniepokojeni promieniowaniem elektromagnetycznym w miejscu swojego zamieszkania albo pracy.

Od nowego roku będziemy mogli dostarczyć im informacji w jakim polu przebywają na podstawie osobistych dozymetrów, które UMK zakupił w tym celu.

Od 16 miesięcy na portalu miejskim: **obserwatorium.um.krakow.p**l każdy mieszkaniec może sprawdzić, gdzie i jakie SBTK stoją w otoczeniu jego miejsca zamieszkania, są to dane ze zgłoszeń operatorów.

Miasto rozprowadza ulotki o bezpiecznym korzystaniu z mobilnych urządzeń radiowych.

Marta Patena

Społeczny Doradca Prezydenta Miasta Krakowa

Podsumowanie I Forum

Aparaty telefonii komórkowej dają nam coraz więcej możliwości, co jest odpowiedzią przemysłu na nasze zapotrzebowanie: nie wystarcza nam już możliwość telefonicznego kontaktu z każdym, prawie, miejscem na ziemi, ale przy pomocy telefonu chcemy odczytywać pocztę elektroniczną, oglądać filmy i korzystać z wielu najróżniejszych aplikacji.
Zwiększamy elektromagnetyczny smog.
Nawet gdy nie odczuwamy jego skutków to nie ułatwiamy życia elektrowrażliwym krakowianom.
Nauczyliśmy się sortować śmieci, oszczędzać wodę i energię elektryczną, szanować zieleń i unikać hałasu.
Czas rozpocząć oszczędzać środowisko przed najnowszym zanieczyszczeniem: smogiem 2.0.
Spróbujmy w naszym aparacie wyłączać te funkcje, których nie używamy w danym momencie, a w domu odłączać telefon od internetu i ruter Wi-Fi gdy śpimy,
o to samo poprośmy sąsiadów zza ściany.

II MIĘDZYNARODOWE FORUM OCHRONY ŚRODOWISKA PRZED ZANIECZYSZCZENIEM POLAMI ELKTROMAGNETYCZNYMI

Ochrona Dzieci

27 Listopada 2017
Sala Obrad Rady Miasta Krakowa
Im. Stanisława Wyspoiańskiego
Urząd Miasta Krakowa
Pl. Wszystkich Świętych 3-4

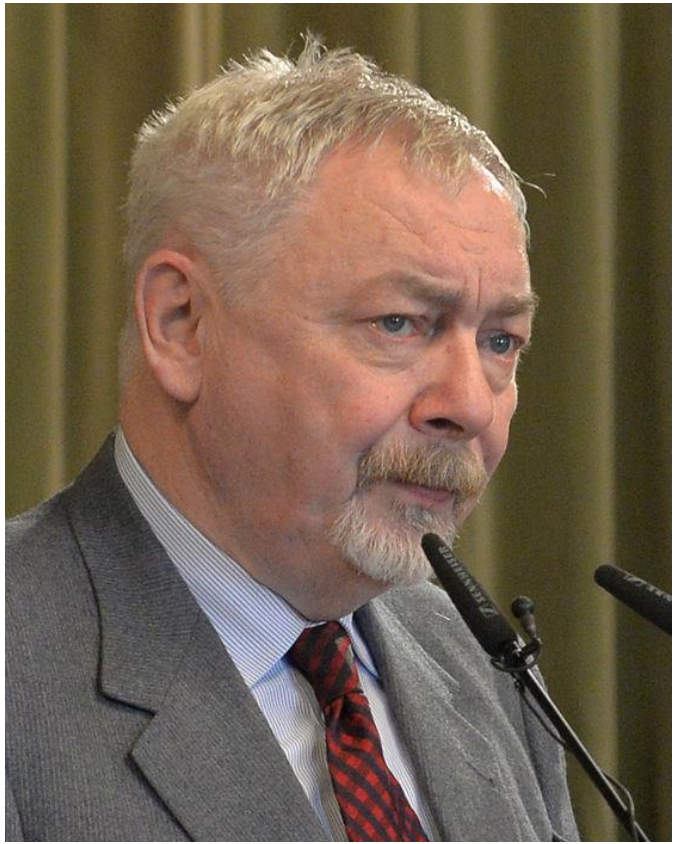

Prezydent Miasta Krakowa

prof. dr hab. Jacek Majchrowski

Otwarcie Forum

Prof. Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa, otwierając konferencję zauważył, że dbając o dostęp do bezprzewodowej łączności, musimy mieć na uwadze zdrowie mieszkańców i kontrolować, czy fale elektromagnetyczne nie mają szkodliwego na to zdrowie wpływu.

prof. Dominique Belpomme

„Diagnozowanie, leczenie oraz zapobieganie negatywnym skutkom oddziaływania pól elektromagnetycznych u dorosłych i dzieci”

Głównym prelegentem listopadowej konferencji był **prof. Dominique Belpomme** z paryskiego Uniwersytetu René Descartes – lekarz, specjalista onkologii klinicznej w Szpitalu Georges Pompidou w Paryżu. Jest on członkiem wielu towarzystw naukowych, w szczególności Europejskiego Towarzystwa Onkologii Klinicznej i Amerykańskiego Stowarzyszenia Badań nad Rakiem, a także założycielem i prezesem Stowarzyszenia ARTAC powołanego na rzecz badań i leczenia raka.

Jako autor licznych publikacji na temat wpływu czynników środowiskowych na rozwój nowotworów, na podstawie własnych badań zaprezentował istotne wnioski w kwestii diagnozowania, leczenia negatywnych skutków oddziaływania pól elektromagnetycznych u dorosłych i dzieci oraz ich zapobiegania. Pomimo że naukowcy opisali je już dokładnie w latach 70. XX w., to dopiero w 2002 r. WHO zaproponowała sklasyfikowanie oddziaływania niskich częstotliwości jako możliwie kancerogenne, po tym, gdy w 1996 r. odbyły się warsztaty umożliwiające wymianę naukowych doświadczeń na temat nadwrażliwości elektromagnetycznej.

Profesor wraz z zespołem naukowców **w latach 2005–2015 przebadał ponad 2000 osób,** które zgłosiły się z objawami nadwrażliwości: bóle głowy, zaburzenia czucia, dotyku, bóle mięśni, szumy w uszach, problemy z utrzymaniem równowagi, koncentracją uwagi i pamięci, bezsenność a nawet myśli samobójcze. Wymienione dolegliwości są subiektywne. Analizy pokazały, że problemy te dotyczą częściej kobiet niż mężczyzn.

Profesor mówił o konieczności kryteriów obiektywnych – określających stan zdrowia pacjentów – i badaniu biomarkerów. Zastosowanie USG Dopplera i encefalogramu umożliwiło stwierdzenie, że pod wpływem PEM w mózgu człowieka następują zakłócenia w przepływach i dochodzi do zbyt małego ukrwienia płatów skroniowych. Jeżeli będziemy unikać ekspozycji na sztuczne fale elektromagnetyczne to mamy 20 proc. szans na wyleczenie tych zmian. Profesor wskazał istotne różnice między dorosłymi i dziećmi, które są bardziej wrażliwe na działanie PEM z kilku powodów: rozwijający się układ nerwowy, niedojrzałość czaszki i dłuższy czas ekspozycji, bo przez całe życie.

Obecne normy nie chronią dzieci.

W pobliżu szkół i szpitali powinno się całkowicie zakazywać stawiania stacji bazowych telefonii komórkowych, dzieci w szkołach nie powinny używać telefonów komórkowych. Wszyscy nie powinniśmy ich używać dłużej niż 20 minut łącznie przez cały dzień, a ponad godzinna ekspozycja na PEM w ciągu jednego dnia to duża szansa na stanie się elektrowrażliwym. Na całym świecie rośnie liczba osób elektrowrażliwych, w Europie jest ich 2–10 proc.

Problemy zdrowotne generują problemy społeczne: utratę pracy, rozwody z powodu konieczności zmiany mieszkania itp. Według profesora zbliża się tzw. cicha epidemia.

prof. Olivier Cachard

„Aspekty prawne ochrony mieszkańców przed zanieczyszczeniem polami elektromagnetycznymi”

Także z Francji przyjechał na nasze Forum **prof. Olivier Cachard**, honorowy dziekan Wydziału Prawa, który obecnie pracuje w Instytucie François Gény na Uniwersytecie de Lorraine. To autor licznych publikacji, w tym wydanej w 2016 r. książki na temat sztucznych pól elektromagnetycznych, skierowanej do prawników i decydentów.

Z jego prezentacji „Aspekty prawne ochrony mieszkańców przed zanieczyszczeniem polami elektromagnetycznymi ze stacji bazowych telefonii komórkowej – na przykładzie Francji" dowiedzieliśmy się, że zasada ostrożności jest tam zasadą konstytucyjną. Artykuł 5 Karty ochrony środowiska mówi: „W przypadku, w którym powstała szkoda, chociaż niepewna w danym stanie wiedzy naukowej, mogłaby mieć wpływ w sposób poważny i nieodwracalny na środowisko, wszystkie władze publiczne na zasadzie ostrożności w zakresie swoich kompetencji, wdrażają procedury oceny ryzyka i przyjmują proporcjonalne środki przejściowe w celu zapobieżenia powstaniu szkody".

Francuski Dekret z 3 maja 2002 r. w sprawie dopuszczalnego narażenia ludności na działanie pól magnetycznych emitowanych przez urządzenia używane w sieciach telekomunikacyjnych lub instalacjach radioelektrycznych zaleca jednostkę uwzględniającą wyłącznie skutki cieplne krótkoterminowe, a nie skutki biologiczne długoterminowe. Wartości dopuszczalnego narażenia **nie określają** progu braku szkodliwości, ale ustalają część ryzyka uznawanego za społecznie możliwą do zaakceptowania.

Od 9 lutego 2015 r. obowiązuje ustawa: **w sprawie rozsądnego podejścia, przejrzystości i uzgodnień w zakresie narażenia na pola elektromagnetyczne**, zwana «Ustawą Abeille» (Ustawą Pszczoły) (od Laurence'a Abeille'a, deputowanego Zielonych).

prof. dr hab. n. med. Alicja Bortkiewicz

„Korzystanie z telefonów komórkowych, a ryzyko wystąpienia nowotworów w obrębie głowy”

Prof. dr hab. n. med. Alicja Bortkiewicz – kierownik Zakładu Fizjologii Pracy i Ergonomii, w Instytucie Medycyny Pracy imienia prof. dra med. Jerzego Nofera w Łodzi, przedstawiła wyniki meta-analizy wykonanej przez zespół pod jej kierownictwem. Łącznie do meta-analizy włączono **26 846** przypadków nowotworów w obrębie głowy i **50 013** osoby z grupy kontrolnej, w celu zbadania związku między korzystaniem z telefonów komórkowych a rozwojem nowotworów wewnątrzczaszkowych.

Otrzymane wyniki wskazują, że występuje istotny wzrost ryzyka tych nowotworów u osób, które:

rozpoczęły regularne korzystanie z telefonów przed 20 rokiem życia,

mają długi staż z telefonem komórkowym (>10 lat),

rozmawiają często i długo (duża dawka życiowa),

telefon trzymają zawsze z tej samej strony.

Naukowcy zalecają: ograniczać używanie telefonów komórkowych w miejscach publicznych (szkoły, biblioteki, biura, szpitale, środki transportu publicznego itp.), prowadzić kampanie edukacyjne na temat ryzyka zdrowotnego, szczególnie skierowane do dzieci, młodzieży i rodziców, ograniczyć korzystanie z telefonów przez dzieci poniżej 14. roku życia, dodatkowo monitorować inne źródła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku (dom, praca, szkoła).

dr hab. inż. Janusz Mikuła

„Propozycje założeń i kierunków działań związanych z ochroną przed PEM dla Miasta Krakowa”

Prof. Janusz Mikuła z Politechniki Krakowskiej, członek Krajowej Komisji Ocen Oddziaływania na Środowisko, ekspert Komisji Ekologii Rady Miasta Krakowa mówił, że celem **Programu ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi (PEM) dla Miasta Krakowa na lata 2018–2022** powinno być pozyskanie szczegółowych danych i informacji dotyczących sztucznych pól elektromagnetycznych (PEM), występujących na terenie miasta Krakowa, oszacowanie potencjalnego narażenia społeczeństwa na to promieniowanie, i na tej podstawie określenie celów, założeń i kierunków działań związanych z ochroną przed PEM dla miasta Krakowa, co w rezultacie ma się przyczynić do poprawy jakości życia mieszkańców.

dr inż. Jacek Stępień

„Propozycje założeń i kierunków działąń związanych z ochroną przed PEM dla Miasta Krakowa”

Dr Jacek Stępień z Katedry Elektroniki, Wydziału Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji Akademii Górniczo- -Hutniczej przypomniał zebranym jak, w nie tak dawnych czasach, reklamowane były palenie zdrowych papierosów oraz zażywanie zdrowego radu.

Przedstawił propozycje społecznych działań, twierdząc, że powinniśmy domagać się spełnienia wymogów dotyczących emisji pola elektromagnetycznego, wyznaczonych przez ustawodawcę, a przede wszystkim zapobiegać – wykonując odpowiednie pomiary przed dopuszczeniem do użytku, kontrolować – dokonując pomiarów i eliminując zagrożenia w początkowej fazie, edukować – mówiąc o zagrożeniach i możliwościach ich eliminacji.

W Krakowie poczyniono pierwsze kroki w zakresie monitoringu pola elektromagnetycznego, a Urząd Miasta dysponuje skromnym, ale funkcjonalnym zestawem urządzeń pomiarowych. Niezbędne wydają się wdrażanie systematycznych, regularnych pomiarów oraz rozbudowa miejskiego systemu monitoringu.

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

„Zadania Najwyższej Izby Kontroli w obszarze ochrony przed PEM - wyniki kontroli”

Krzysztof Kwiatkowski, Prezes Najwyższej Izby Kontroli, wzmocnił głos z Krakowa dopominający się naprawy istniejącego prawa, omawiając wyniki Raportu NIK z 2015 r. dotyczącego administracyjnych procedur przy montowaniu stacji bazowych telefonii komórkowych.

dr Barbara Gałdzińska-Calik

„Wyniki pomiarów PEM z wykorzystaniem osobistych dozymetrów w Krakowie”

Dr Barbara Gałdzińska-Calik, którą Państwo już poznaliście, ekspert ds. PEM, , przedstawiła swoje działania związane z wypożyczaniem mieszkańcom Krakowa osobistych mierników PEM. Po 24-godzinnych pomiarach otrzymują oni raport wyłącznie do swojej wiedzy.

Jednakże w wypadku przekroczenia 50 proc. normy, raport może być podstawą do przeprowadzenia dodatkowych, akredytowanych pomiarów PEM przez WIOŚ za pomocą zestawu selektywnego pomiaru pól elektromagnetycznych. Raport dostarcza mieszkańcowi informacji na temat: średniego poziom PEM z 24 godzin, najwyższej i najniższej średniej wartości (kiedy i gdzie), czy stwierdzono przekroczenia obowiązującej w Polsce normy 7 V/m, czy stwierdzono przekroczenia średniego poziomu PEM w Krakowie: 0,305 V/m (w 2016 r.).

Wypożyczenia te są popularne wśród mieszkańców. Zanieczyszczenie środowiska sztucznymi falami elektromagnetycznymi spowodowane jest działalnością dorosłych, dlatego to na nich właśnie spoczywa ciężar zapewnienia ochrony życia i zdrowia dzieci. Mamy nadzieję, że organizowane w Krakowie coroczne konferencje wzmacniają tę społeczną świadomość.

Marta Patena

Społeczny Doradca Prezydenta Miasta Krakowa

„Projekt Bądźmy EkoCyfrowi - podsumowanie i kierunki działań”

III MIĘDZYNARODOWE FORUM OCHRONY ŚRODOWISKA PRZED ZANIECZYSZCZENIEM POLAMI ELKTROMAGNETYCZNYMI

Bezpieczne Limity

24 Września 2018
Sala Obrad Rady Miasta Krakowa
Im. Stanisława Wyspoiańskiego
Urząd Miasta Krakowa
Pl. Wszystkich Świętych 3-4

Prezydent Miasta Krakowa

prof. dr hab. Jacek Majchrowski

Otwarcie Forum

dr Fiorella Belpoggi

„Rakotwórcze działanie stacji bazowych telefonii komórkowej? - najnowsze wyniki badań in vivo”

. Pani dr Fiorella Belpoggi stwierdziła, że „jeśli wprowadzone zostaną plany branży telekomunikacyjnej dla powszechnej ekspozycji ludności na fale elektromagnetyczne wykorzystywane w technologii 5G, to nie będzie osoby, ani zwierzęcia, ptaka, owada czy rośliny, która uniknie narażenia na PEM, 24 godziny na dobę, 365 dni w roku, do poziomów promieniowania radiowego, które emituję dziesiątki do setek razy większe niż dzisiejsze promieniowanie. Wprowadzenie technologii 5G grozi poważnymi i nieodwracalnymi skutkami dla bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi. Uszkodzony zostanie trwale ekosystem całej Ziemi.”

W marcu br. został opublikowany przez naukowców z włoskiego Instytutu Ramazzini, raport przedstawiający wyniki badań in vivo na szczurach laboratoryjnych wystawionych na promieniowanie elektromagnetyczne (PEM) generowane przez maszty telefonii komórkowej.

Instytut Ramazzini jest jednostką naukową jedną z najbardziej znanych na świecie, od dwudziestu lat zajmuje się badaniem przyczyn chorób nowotworowych, diagnostyką i poszukiwaniem skutecznych terapii.

Tym razem ujawniono wyniki 13-sto letnich badań na szczurach – ich ekspozycji na promieniowanie elektromagnetyczne takie, jak ze stacji bazowych telefonów komórkowych.
Badano wpływ promieniowania elektromagnetycznego na szczury od poczęcia w łonie matki aż do starości i ich naturalnej śmierci. Całe życie człowieka porównuje się do 16-tu tygodni życia szczura w laboratorium.
Szczury poddane dawce PEM chorowały na nowotwór zlokalizowany w sercu oraz mózgu.
Należy się zatem spodziewać, że osoby urodzone 10 lat temu, eksponowane na działanie SBTK, będą narażone pod koniec swojego życia na takie same efekty jak szczury po 16 tygodniach swojego.
Zasada ostrożności mówi, że dopóki nie pojawią się badania negujące szkodliwy wpływ PEM na zdrowie, należy przyjąć, ze zdrowie ludzi jest od PEM zagrożone.

dr Marc Arazi

„PhoneGate Alert: globalny problem zdrowia publicznego dla użytkowników telefonów komórkowych”

O innym zagrożeniu związanym z używaniem telefonów komórkowych **mówił dr Marc Arazi z Francji.**
W latach 2012-2016 francuska agencja ds. częstotliwości (ANFR) przetestowała 379 różnych modeli telefonów komórkowych w celu sprawdzenia ich rzeczywistej emisji promieniowania elektromagnetycznego SAR. Raport jednak nie został udostępniony opinii publicznej. Dopiero po decyzji sądu, na wniosek lekarza Marca Arazi – wyniki pomiarów zostały opublikowane na stronach ANFR. Agencja rządowa we Francji stwierdziła, że **89%** badanych telefonów przekroczyło zgłoszone poziomy emisji promieniowania - niektóre nawet o **300%**. Oznacza to, że telefony emitowały nawet cztery razy więcej PEM, niż było deklarowane przez producentów. Afera została przez media porównana ze skandalem przy testowaniu emisji spalin silników Diesla i nazwana aferą „PhoneGate”. W raporcie stwierdzono, że miliony użytkowników telefonów komórkowych, które zostały wprowadzone na rynek w ciągu ostatnich dwudziestu lat, zostali narażeni na poziomy promieniowania w kontakcie z ciałem kilkukrotnie większe, niż przewidują obowiązujące normy. Marc Arazi zwrócił uwagę, że negatywny wpływ PEM na dzieci jest dużo większy, z uwagi na cieńsze kości czaszki i większą absorpcję PEM do mózgu.

- Przypomniał też o raporcie Francuskiej Agencji ds. Żywności, Środowiska i Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (ANSES), która w marcu br., po czterech latach prac i konsultacji, opublikowała raport na temat nadwrażliwości elektromagnetycznej (EHS). **Po raz pierwszy agencja nie zaprzeczyła istnieniu problemu**. Podkreślono, że objawy występujące u osób z nadwrażliwością elektromagnetyczną są rzeczywiste i że osoby te muszą dostosować swoje codzienne życie, najczęściej poprzez izolację od sztucznych pól elektromagnetycznych. Nadwrażliwość (w tym przypadku na PEM) to obiektywnie występujące, powtarzalne objawy wywołane przez ekspozycję na bodziec o sile (dawce) dobrze tolerowanej przez zdrowe osoby. Spośród wielu objawów nadwrażliwości elektromagnetycznej, agencja wymienia przede wszystkim bóle głowy, zaburzenia snu, uwagi i pamięci.
  W raporcie podkreśla się, że problem EHS może dotyczyć nawet 5% społeczeństwa, co stanowi około 3,3 miliona Francuzów.
  Marc Arazi podkreślił, że szacując ostrożnie można przyjąć, że około 300 milionów osób na świecie boryka się z problemem elektrowrażliwości.

mgr inż. Przemysław Kitowski

„Ekotelefon i inne innowacyjne w skali świata rozwiązania w telekomunikacji bezprzewodowej”

No i Polak z dobrymi wieściami: można mieć ekotelefon. Polska firma pracuje nad telefonem komórkowym o najniższym poziomie SAR na świecie.
Dodatkowo ekotelefon nie będzie posiadał niebieskiego światła, które jest przyczyną zaburzeń snu.
Nie ma w nim również dostępu do Internetu. Jest telefonem komórkowym, który służy do tego, do czego został wynaleziony – krótkiej komunikacji z innym użytkownikiem poza miejscem jego zamieszkania, pracy.
Jeśli jest jednak potrzeba skorzystania z sieci mobilnej, moduł w ekotelefonie może posłużyć do korzystania z Internetu za pośrednictwem komputera lub tabletu.

Edward Lis

Dyrektor Delegatury NIK w Lublinie

„Rola organów państwa w zakresie działań prewencyjnych i ochronnych przed nadmiernym narażeniem ludności na pola elektromagnetyczne”

dr inż. Jacek Stępień

„Monitoring pól elektromagnetycznych w Krakowie”

prof. Olle Johansson

„Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Podsumowanie i kierunki działań”

dr Barbara Gałdzińska-Calik

„Wyniki pomiarów PEM w Krakowie z wykorzystaniem osobistych ekspozymetrów”

Marta Patena

Społeczny Doradca Prezydenta Miasta Krakowa

„Program ochrony przed polami elektromagnetycznymi dla miasta Krakowa - podsumowanie i kierunki działań”

Nasze III Forum było w temacie dzisiejszej Konferencji, bo **przed nami** – na szczęście dalej , chociaż minęło pół roku ! , wprowadzenie technologii 5G.
Przed nami, to jest w Polsce.
W Europie i na Świecie daje się zauważyć bardziej wyczekiwanie niż hurra optymizm dla tej technologii.
W USA wiele lokalnych władz nie wyraziło zgody na odgórne wprowadzenie na ich terenie technologii 5G przez Federalną Agencję Łączności (FCC). Uchwala się lokalnie moratoria. Stowarzyszenie lokalnych władz (burmistrzów miast) zagroziło FCC pozwem zbiorowym do sądu federalnego, jeśli Agencja nie wycofa się z narzucania społeczeństwu 5G na terenie całych Stanów Zjednoczonych. Wieści te docierają do Polski. Szybko jak technologia 4G.

Miasto Kraków jest w trakcie uchwalania Programu Ochrony Środowiska przed PEM dla miasta Krakowa na lata 2018-2022. Obecny etap to rozpatrywanie uwag społeczeństwa. Zajmuje nam to dużo czasu, ale wierzymy, że warto go poświęcić dla większego poczucia bezpieczeństwa Krakowian.

Wszystkim wójtom, burmistrzom i prezydentom w Polsce polecam kierunek działań naszego Prezydenta prof. Jacka Majchrowskiego, który w piątej swojej kadencji ma na sercu bezpieczne i wygodne życie Krakowian.

Autorem zdjęć jest pan Wiesław Majka.
Dziękuję za udostępnienie zdjęć Kancelarii Prezydenta Miasta Krakowa.

Dziękuję Państwu za uwagę.